

Giu-se Lê Minh Thông, O.P.

**Phân tích thuật chuyện
và phân tích cấu trúc
áp dụng vào
Tin Mừng thứ tư**

Trung Tâm Học Vấn Đa-Minh

2008

Cha Giám Tỉnh Dòng Đa-Minh:
Giu-se Ngô Sĩ Đình
đã xét duyệt và chấp thuận
ngày 30 tháng 07 năm 2008.

Cùng tác giả:

- [2008] *Tin Mừng thứ tư song ngữ Hy-lạp – Việt*
281 tr.
- [2008] *Tin Mừng Mác-cô song ngữ Hy-lạp – Việt*
265 tr.

Các từ viết tắt

- AB Anchor Bible
- ABRL Anchor Bible Reference Library
- ACEBAC Association Catholique des Études Bibliques au Canada
- Bib.* *Biblica*, Rome, Italie
- BJ* *Bible de Jérusalem*, 2000
- CBQ* *The Catholic Biblical Quarterly*, Washington (D.C.), USA
- CGKPV* *Bản dịch KT của Nhóm Các Giờ Kinh Phụng Vụ, 1999; Tân Ước, có hiệu đính, 2008.*
- HTC.NT Herder's Theological Commentary on the New Testament
- IET Institut d'Études Théologiques
- LeDiv Lectio Divina
- MdB Le Monde de la Bible
- Rech.NS Recherches, Nouvelle Série
- RSR* *Recherches de Science Religieuse*, Paris, France
- SNTS.MS Society for New Testament Studies. Monograph Series
- SPS Sacra Pagina Series
- TOB* *Traduction Œcuménique de la Bible*, 1998
- WUNT Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament

Thư mục

- BOISMARD, M.-É.; COTHENET, É., *La tradition johannique*, vol. 4, (*Introduction à la Bible*, éd. nouv., t. III: *Introduction critique au Nouveau Testament*, A. GEORGE; P. GRELOT, dir.), Paris, Desclée, 1977, 328 p.
- BOISMARD, M.-É.; LAMOUILLE, A., *Synopse des quatre évangiles en français, l'Évangile de Jean*, t. III, Paris, Le Cerf, 1977, 562 p.
- BROWN, R. E., (Edited by F. J. Moloney), *An Introduction to the Gospel of John*, (ABRL), New York (NJ), Doubleday, 2003, xxvi-356 p.
- BROWN, R. E., *Que sait-on du Nouveau Testament ?*, Paris, Bayard, 2000, (dịch từ tiếng Anh, 1997).
- BROWN, R. E., *The Gospel According to John, I–XII*, vol. I, (AB 29), 1966, *The Gospel According to John, XIII–XXI*, vol. II, (AB 29A), 1970, New York, Doubleday.
- BULTMANN, R., *The Gospel of John, A Commentary*, Oxford, Basil Blackwell, 1971, (dịch từ bản tiếng Đức, 1941).
- COTHENET, É., “L'évangile selon saint Jean”, dans É. COTHENET, P. LE FORT, (et al.), *Les écrits de saint Jean et l'épître aux Hébreux*, (Petite Bibliothèque des Sciences Bibliques, NT 5), Paris, Desclée, 1984, p. 15-151.

- CULPEPPER, R. A., “L’application de la narratologie l’étude de l’évangile de Jean”, in J.-D. KAESTLI; J.-M. POFFET; J. ZUMSTEIN, (éd.), *La communauté johannique et son histoire. La trajectoire de l’évangile de Jean aux deux premiers siècles*, (MdB 20), Genève, Labor et Fides, 1990, p. 97-120.
- CULPEPPER, R. A., *Anatomy of the Fourth Gospel: A Study in Literary Design*, Philadelphia, Fortress Press, 1983.
- ELLIS, P. F., *The Genius of John. A Compositional-Critical Commentary on the Fourth Gospel*, Colledgeville, (MN), The Liturgical Press, 1984.
- FORTNA, R. T., *The Gospel of Signs. A Reconstruction of the Narrative Source Underlying the Fourth Gospel*, (SNTS.MS 11), Cambridge, Cambridge University Press, 1970.
- GOURGUES, M., “Cinquante ans de recherche johannique: de Bultmann à la narratologie”, in M. GOURGUES, L. LABERGE, (éd.), “*De bien des manières*”: *La recherche biblique aux abords du XXIe siècle*, Actes du cinquantenaire de l’ACEBAC (1943-1993), (LeDiv 163), Montréal-Paris, Fides-Le Cerf, 1995, p. 229-306.
- GOURGUES, M., *En Esprit et en Vérité. Piste d’exploitation de l’évangile de Jean*, (Sciences Bibliques 11), Montréal, Médiaspaul, 2002, 319 p.

- GOURGUES, M., *Pour que vous croyiez...Piste d'exploration de l'Évangile de Jean*, (Initiations), Paris, Le Cerf, 1982, 295 p.
- HOÀNG ĐẮC ÁNH, Tanila, *Tin Mừng Chúa Giê-su Ki-tô theo thánh Gio-an, dẫn vào và chú giải*, Mai Khôi, 2004, 294 tr.
- LÊ MINH THÔNG, Giu-se, “Đọc, hiểu và sống Lời Chúa áp dụng vào Ga 18,28–19,16a”, *Chia sẻ số* 49, 3/2006, tr. 33-60.
- LÊ MINH THÔNG, Giu-se, *Tin Mừng thứ tư song ngữ Hy-lạp – Việt*, Trung Tâm Học Vấn Đa-Minh, 2008.
- LÉON-DUFOUR, X., “Bulletin d'exégèse du Nouveau Testament. L'évangile de Jean”, *RSR* 73 (1985) 245-280.
- LÉON-DUFOUR, X., *Lecture de l'Évangile selon Jean*, (Parole de Dieu), Paris, Le Seuil, t. I, 1988; t. II, 1990; t. III, 1993; t. IV, 1996.
- LÉTOURNEAU, P., *Jésus, Fils de l'homme et Fils de Dieu, Jean 2,23–3,36 et la double christologie johannique*, (Rech.NS 27), Montréal–Paris, Bellarmin–Le Cerf, 1993.
- MARGUERAT, D., (éd.), *La Bible en récits. L'exégèse biblique à l'heure du lecteur*, (MdB 48), Genève, Labor et Fides, 2003, 461 p.
- MARGUERAT, D.; BOURQUIN, Y., *Pour lire les récits bibliques, Initiation à l'analyse narrative*, Paris–Genève, Le Cerf–Labor et Fides, 2004, (3e éd.), 243 p.

- MARGUERAT, D.; CURTIS, A. (éds.), *Intertextualités, La Bible en échos*, (MdB 40) Genève, Labor et Fides, 2000, 322 p.
- MOLONEY, F. J., *The Gospel of John*, (SPS 4), Collegeville (MN), The Liturgical Press, 1998, xxii-594 p.
- SCHNACKENBURG, R., *The Gospel According to St. John*, vol. I: *Introduction and Commentary on Chapter 1–4*, (1965), 1980, 638 p.; vol. II: *Commentary on Chapter 5–12*, (1971), 1980, 556 p.; vol. III: *Commentary on Chapters 13–21*, (1975), 1982, 510 p., (HTC.NT), London, Burns & Oates.
- SIMOENS, Y., *Selon Jean, 1. Une traduction ; Selon Jean, 2. Une interprétation ; Selon Jean, 3. Une interprétation*, (IET 17), Bruxelles, IET, 1997, 1013 p.
- SLOYAN, G. S., *What are They Saying about John?*, New York, Mahwah, Paulist Press, 1991.
- ỦY BAN KINH THÁNH GIÁO HOÀNG, *Việc giải thích Kinh Thánh trong Giáo Hội*, (Giu-se Nguyễn Tất Trung, dịch), Học viện Đa-Minh, (1993), 2004.
- ZUMSTEIN, J., “L’Évangile selon Jean”, dans D. MARGUERAT, (éd.), *Introduction au Nouveau Testament, son histoire, son écriture, sa théologie*, (MdB 41), Genève, Labor et Fides, 2000, p. 345-370.

Mục lục

Lời nói đầu	5
A. PHƯƠNG PHÁP PHÂN TÍCH BẢN VĂN	9
I. Tiếp cận lịch đại và tiếp cận đồng đại	9
1. Tiếp cận lịch đại và những hạn chế	12
<i>a. Tin Mừng thứ tư và Nhất lãm</i>	<i>13</i>
<i>b. Tài liệu nguồn của Tin Mừng thứ tư</i>	<i>15</i>
<i>c. Lịch sử biên soạn Tin Mừng thứ tư</i>	<i>20</i>
2. Tiếp cận đồng đại	24
II. Phân tích thuật chuyện và cấu trúc	28
1. Phân tích thuật chuyện	30
<i>a. Khái niệm về “tác giả” và “độc giả”</i>	<i>31</i>
<i>b. Người thuật chuyện và người đọc (nghe)</i>	<i>35</i>
b.1. Người thuật chuyện giao tiếp với người đọc	35
b.2. Người thuật chuyện biết mọi sự	43
b.3. Người đọc cần tin cậy người thuật chuyện	45
b.4. Tác động của bản văn đến người đọc	47
<i>c. Bản văn: nhân vật, thời gian, nơi chốn, chủ đề</i>	<i>48</i>
c.1. Nhân vật	48
c.2. Thời gian và nơi chốn	50
c.3. Chủ đề, đề tài một đoạn văn	53
<i>d. Kỹ thuật hành văn trong Tin Mừng thứ tư</i>	<i>56</i>
d.1. Sự hiểu lầm (malentendu)	57
d.2. Sự châm biếm (ironie)	59
d.3. Giải thích bằng mở ngoặc đơn (parenthèse)	61
d.4. Dùng biểu tượng (symbolisme)	63
<i>e. Tóm kết tương quan: tác giả-bản văn-độc giả</i>	<i>66</i>

2. Phân tích cấu trúc	70
<i>a. Giới hạn đoạn văn</i>	71
<i>b. Bối cảnh văn chương của đoạn văn</i>	74
<i>c. Cấu trúc</i>	76
<i>d. Ba điểm quy chiếu khi đọc bản văn</i>	89
d.1. Thời Đức Giê-su.....	90
d.2. Bối cảnh khi Tin Mừng được viết ra.....	91
d.3. Cuộc đời, văn hoá của người đọc.....	92
3. So sánh các cách phân tích và dàn bài	93
<i>a. So sánh phân tích thuật chuyên và cấu trúc</i>	94
<i>b. Dàn bài phân tích một đoạn văn</i>	94
III. Kết luận về tiếp cận lịch đại và đồng đại	98
B. ÁP DỤNG VÀO MỘT SỐ ĐOẠN VĂN.....	103
I. Ga 6,22-71: “Thánh thể”, lý trí và đức tin	104
1. Dẫn nhập	104
2. Giới hạn, từ ngữ, bối cảnh, cấu trúc	105
<i>a. Giới hạn đoạn văn 6,22-71</i>	105
<i>b. Bối cảnh văn chương</i>	106
<i>c. Từ ngữ trong Ga 6</i>	108
<i>d. Cấu trúc Ga 6</i>	114
d.1. Phần I. Hai trình thuật (6,1-21)	115
d.2. Phần II. Diễn từ (6,22-59).....	117
d.3. Phần III: Phản ứng sau diễn từ (6,60-71)	118
3. Những trao đổi trong và sau diễn từ.....	119
<i>a. Bánh sự sống (6,25-40)</i>	120
<i>b. Xâm xỉ về nguồn gốc Đức Giê-su (6,41-51)</i>	122
<i>c. Tranh luận về ăn thịt, uống máu (6,52-59)</i>	127
<i>d. “Hậu quả”, “kết quả” sau diễn từ (6,60-71)</i>	133

4. Tư cách mặc khải của Đức Giê-su.....	136
5. Kết luận	139
II. Ga 11,1-54: “Chết” và “sống”.....	141
1. Dẫn nhập	141
2. Giới hạn đoạn văn 11,1-54	143
3. Bối cảnh văn chương	145
4. Nhân vật	150
5. Cấu trúc 11,1-54	156
6. Phân tích ý nghĩa của “chết” và “sống”.....	159
<i>a. Từ ngữ liên quan đến “chết” và “sống”.....</i>	<i>160</i>
<i>b. “Chết” và “sống” của La-da-rô</i>	<i>165</i>
<i>c. “Chết” và “sống” của Đức Giê-su.....</i>	<i>168</i>
<i>d. “Chết” và “sống” của người tin</i>	<i>171</i>
7. Kết luận	177
III. 18,28–19,16a: Đức Giê-su và Phi-la-tô	180
Dẫn nhập	180
I. Đọc bản văn 18,28–19,16a	181
1. Phân đoạn	181
2. Bối cảnh văn chương.....	184
3. Cấu trúc đoạn văn 18,28–19,16a.....	186
II. Hiểu đoạn văn.....	191
1. Sự thật về những kẻ tố cáo Đức Giê-su.....	191
2. Sự thật về Phi-la-tô.....	196
3. Sự thật về Đức Giê-su.....	198
III. Sống nhờ ý nghĩa của bản văn.....	208
Kết luận	210
Các từ viết tắt	213
Thư mục	214